

ROLUL BIBLIOTECILOR PUBLICHE ÎN COMUNITATE

STUDIU CALITATIV

Metodologia

Grupurile țintă:

1. Primarii;
2. Consilierii locali;
3. Membri adulți ai comunității (30-60 ani) care au vizitat biblioteca cel puțin o dată în ultimii 2 ani;
4. Bibliotecari.

Metodele/tehnicele de cercetare: focus-grup și interviu individual aprofundat

Localitățile cercetate: 6 localități, 5 localități rurale și 1 localitate urbană din toate regiunile a țării (Nord, Centru, Sud)

Perioada de colectare a datelor: 15 Octombrie – 2 Noiembrie, 2015

Studiul a fost efectuat de Serviciul Independent de Sociologie și Informații OPINIA

Percepția bibliotecii

Biblioteca este percepută ca un centru cultural și informațional, un loc în care se acumulează cunoștințe și se furnizează informația necesară cetățenilor, în special prin împrumut de carte sau materiale tipărite.

„Biblioteca e casa cărților. E un spațiu cu sală de lectură, unde omul poate primi informația de care are nevoie.” (Membru al comunității, bărbat, 57 ani, sat)

“Biblioteca este un izvor de cunoștințe. Este locul unde pot merge să citesc în liniște o carte sau să găsesc informația de care am nevoie.” (Primar, bărbat, 34 ani, sat)

“Biblioteca este un loc unde sunt acumulate cărți despre cultură, istorie, politică și multe alte lucruri.” (Primar, bărbat, oraș)

“Biblioteca este un loc unde sătenii noștri, în special copiii își îmbogățesc cunoștințele, mai ales prin citire.” (Consilier, bărbat, sat)

“Biblioteca este un loc unde se iau cunoștințe, este informație și se citește, se acumulează cunoștințe.” (Consilier, femeie, sat)

Percepția vizitatorilor de bibliotecă

APL și membrii comunității consideră că bibliotecile nu sunt vizitate de către adulți

APL

Copii

Vîrstnici

Persoane cu venituri scăzute

Membrii comunității

Copii

Bibliotecari

Copii

Populația adultă

Categorii specifice (mame tinere, șomeri etc.)

„În special, beneficiarii bibliotecii sunt copiii. Din păcate, maturii merg mai puțin la bibliotecă.” (Primar, bărbat, sat)

„Pensionarii frecventează biblioteca, ei au timp. Și copiii, careva profesori.” (Consilier, bărbat, sat)

„La moment, copiii sunt cei care vizitează biblioteca și numai pentru a folosi internetul.” (Membru al comunității, femeie, sat)

„Copii vin, în comparație cu ceva timp în urmă. Cei maturi mai puțin, mai rar au nevoie de bibliotecă. Omul nu are timp.” (Membru al comunității, femeie, sat)

Problemele bibliotecilor

Problemele principale ale bibliotecii în opinia participanților se referă la infrastructura defectuoasă și învechirea fondului de carte

Problemele bibliotecilor

Probleme de infrastructură

Învechirea fondului de carte

“Dacă aș spune despre condiții, avem mare nevoie de încălzire autonomă în toată încăperea bibliotecii, pentru că facem în fiecare dimineața focul noi, și până facem focul e foarte frig. Ar trebui schimbată și ușa de la intrare, este veche și nu mai funcționează cum ar trebui. Avem nevoie de alte stelaje pentru cărți, care le avem la moment sunt vechi. Sunt stative și pentru ziare, dar noi le ținem pe mese.” (Bibliotecar, femeie, 20 ani, sat)

“Avem nevoie de reparația bibliotecii. Iată acum ne-au schimbat ușile, ferestrele pe cele plastice, avem nevoie de o reparație serioasă, capitală, avem nevoie și de rafturi, ca să fie schimbate cele vechi pe moderne, avem nevoie de echipament, mese, scaune. Mesele, scaunele noastre au deja vreo 30-40 de ani.” (Bibliotecar, femeie, 57 ani, sat)

“Se face reparație, însă nu este finisată. Trebuie renovat mobilierul. Ar fi bine să avem încălzire, să existe un veceu, pentru că ne folosim de cel de la magazin sau Primărie. Ar fi bine de rezolvat cu căldura și cu apa, adică să fie un robinet cu lavuar.” (Membru al comunității, femeie, sat)

“Condițiile în bibliotecă nu sunt bune, este frig, este întuneric, nu este frumos, nu este comod.” (Membru al comunității, femeie, sat)

Percepția succeselor bibliotecilor publice

Reprezentanții APL și membrii comunității vorbesc despre succesele bibliotecii prin prisma evenimentelor culturale, de amploare, realizate de bibliotecă.

Persoanele care cunosc despre serviciile noi organizate de către biblioteci, le evidențiază drept exemple de succes ale activității bibliotecilor publice din comunitățile lor

Informarea membrilor comunității despre activitățile din bibliotecă

Majoritatea absolută a membrilor comunităților nu cunosc deloc sau cunosc foarte puțin despre activitățile realizate la bibliotecă

*“Eu personal nu știu nimic ce se face. Nu suntem interesați pentru că nu ni s-a trezit interesul. Nu se face nimic din partea bibliotecii ca nouă să ne fie interesant să venim.”
(Membru al comunității, femeie, sat)*

Toți participanții la studiu ar dori să cunoască mai mult despre activitățile realizate la bibliotecă, prin toate sursele posibile: anunțuri pe panourile publice, radioul, ziar local, televiziune, anunțuri orale etc.

“Aș dori ca pe viitor bibliotecarii să facă niște anunțuri, să fim informați cu lectura nouă care vine în bibliotecă, astfel oamenii din comunitate vor fi informați și vor veni mai des. Să facă așa o modalitate prin care să atragă cetățenii la bibliotecă, să îi facă interesați, prin anunțuri, poate să avem panouri informative. Să fie biblioteca mai transparentă, să fie o modalitate de atracție.” (Membru al comunității, femeie, sat)

Activitățile realizate în biblioteci

În cadrul bibliotecilor cercetate, după spusele bibliotecarilor, se realizează atât activități tradiționale, cât și cele noi, precum ar fi:

- matinee,
- sărbători naționale sau locale,
- ore de poezie,
- ore de pictură,
- concursul desenului pe asfalt,
- concursul cicliștilor,
- șezători,
- ore de povești,
- concerte,
- țesutul covoarelor,
- împletitul,
- servicii de comercializarea produselor agricole pe internet,
- studierea limbilor străine, cinemateca etc.

Biblioteca ideală

Bibliotecarul ideal

L
O
C
U
I
T
O
R
I

Activ, educat, amabil, îngrijit, respectuos, să posede un vocabular frumos, comunicabil, responsabil, să poată interesa/atrage vizitatorul, un mediator bun

A
P
L

Competență profesională, creativitate, cunoștințe enciclopedice, competențe didactice, abilități de psiholog, capacități administrative și de comunicare.

Responsabilitatea de dezvoltare a bibliotecii

Membrii comunității consideră că cea mai mare responsabilitate de dezvoltare a bibliotecii îi revine Administrației Publice Locale

*“Responsabili trebuie să fie Primăria în frunte cu domnul Primar și Consilierii, care fiecare își are responsabilitățile lor.”
(Membru al comunității, bărbat, oraș)*

Bibliotecarii consideră că responsabilitatea primară le revine lor și Administrației Publice Locale

*“Responsabil ar trebui să fie bibliotecarul, pentru că el este pe loc, știe ce fond are biblioteca și stie toate problemele din interiorul bibliotecii. Desigur ca bibliotecarul trebuie să fie în colaborare cu primăria și Consilierii locali.”
(Bibliotecar, femeie, 20 ani, sat)*

APL consideră că responsabilitatea primară de dezvoltare a bibliotecii ar trebui să le revină bibliotecarilor

“Bibliotecarul are un rol primordial, pentru că este specialistul care generează dezvoltarea bibliotecii.” (Primar, bărbat, sat)

Relațiile biblioteca-primăria

Contactele cu primăria, după spusele primarilor, se referă la:

1. Participarea la ședințe săptămânale,
2. Controale din partea primarului a activității bibliotecii,
3. Adresări episodice ale bibliotecarilor la primari pentru soluționarea unor probleme,
4. Organizarea unor evenimente festive la nivel comunitar.

Reprezentanții APL cunosc despre problemele bibliotecii legate de infrastructură, afirmă că ar dori să contribuie la satisfacerea necesităților existente ale bibliotecilor, dar nu dețin resursele financiare pentru asta. Unica soluție în opinia lor este – scrierea de proiecte.

Bugetul bibliotecii și salariile bibliotecarilor

Unii primari și reprezentanți ai consiliilor locale au menționat că în pofida faptului că biblioteca este importantă pentru comunitate, bugetul ei este discutat „în ultimul rînd”

Bugetul local pe care-l avem nu este suficient. Biblioteca mereu rămâne pe ultimul plan. (Primar, bărbat, sat)

Mai mulți reprezentanți ai APL (în special bărbați) au menționat că nu pot cere de la bibliotecari foarte multe, în situația în care ei sunt prost salarizați.

Orice om care nu este bine motivat financiar se gîndește la problemele personale, în primul rînd trebuie mărit salariul bibliotecarului. Când omul este îndestulat cu de toate – el poate să activeze. La noi e greu când capul îți este plin cu probleme care urmează sa le rezolvi. (Consilier, bărbat, sat)

Relația bibliotecar-consiliu raional

Relațiile cu consilierii locali sunt reci. Bibliotecarii nu sunt invitați la ședințele consiliului, sau sunt indiferenți de necesitățile bibliotecii

“Ei nu că nu mă ajută, pur și simplu sunt indiferenți. Dacă relația cu primarul e mult mai caldă, atunci cu consilierii e mai rece.”

(Bibliotecar, femeie, 57 ani, sat)

“Personal, nu mă prezint la ședința consiliului, eu discut cu doamna primar – dumneaei transmite informația consilierilor.”

(Bibliotecar, femeie, 52 ani, sat)

Relația cu bibliotecar nu există, ei evitând contactele cu consiliul local

“Bibliotecarul niciodată nu a apelat la consiliul local. Nu au venit în consiliul niciodată să spună că au nevoie de ceva. Ar fi de dorit ca bibliotecarul să vină la ședința consiliului cu un raport.” (Consilier local, bărbat, sat)

“La moment relația dintre consilierii locali și bibliotecă nu este inițiată, dar ar trebui.” (Consilier, femeie, sat)

Relația bibliotecar-consiliu raional

Consilierii manifestă interesul față de aspecte legate de numărul vizitatorilor, conținutul fondului de carte sau activitățile sociale inițiate de bibliotecă.

Consilierii sunt nemulțumiți de faptul că bibliotecarii se limitează doar la interacțiunea cu reprezentanții primăriei și încurajează bibliotecarul să se adreseze membrilor Consiliului

“La domnul primar se duce, dar la consiliu nu am auzit sa vină. Bibliotecara nu știe că trebuie să se adreseze la consiliul local și s-o ajute.” (Consilier, bărbat, sat)

Activitățile de bibliotecă solicitate de către membrii comunității

Consilierii locali și în special membrii comunității au accentuat importanța realizării la bibliotecă a unei game diversificate de activități precum ar fi:

- Manifestații cu caracter public (festivaluri, serate etc.),
- Activități educaționale extra-școlare pentru elevi,
- Cercuri pe interese sau ateliere de artizanat, inclusive pentru maturi,
- Întâlniri cu oameni celebri din comunitate
- Activități ce țin de tradiții naționale (șezători, sărbători etc.)
- Atragerea meșterilor populari și organizarea expozițiilor tematice
- Cursuri de utilizare a calculatorului
- Cursuri de limbi străine

